

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 8. maja 1915.

Št. 37.

Z bojišč.

Zmaga v zapadni Galiciji.

Dunaj, 3. maja. (Kor. urad.) Uradno se objavlja: Združene avstro-ogrske in nemške čete so včeraj sovražnika napadle v njegovih že več mesecev pripravljenih in zasedenih postojankah v zapadni Galiciji in ga vrgle na vsej fronti Melastow—Gorlice—Gromnik in severno odtod, mu prizadejale težke izgube, ujele nad 8000 Rusov in uplenile dosedaj še neznanó število topov in strojnih pušk. Istočasno so izsilile naše čete prehod preko dolnjega Dunajca. — Na karpatski fronti, v Beskidih, položaj neizpremenjen. — V gozdnatih Karpatih smo v ponovnih bojih vzhodno od Koziowe pridobili na prostoru, vrgli sovražnika iz njegove postojanke, odbili krvavo njegove protinapade, ujeli tamkaj več sto Rusov in uplenili tri strojne puške. Tudi severno od Osmalode je bil sovražnik vržen z več višin in je imel težke izgube. Tudi tamkaj so boji še v teku. Na ruski meji med Prutom in Dnjestrom ničesar novega.

Namestnik šefa gen. štaba: pl. Höfer, fml.

Navdušenje na Dunaju.

Dunaj, 3. maja. (Kor. urad.) Popoldne se je razširila v mestu vest o veliki zmagi zavezniških čet v Galiciji. Posebne izdaje s poročilom generalnega štaba so bile sprejete z navdušenjem. Mesto je v zastavah.

Nemško poročilo.

Berlin, 3. maja. (Kor. urad.) Veliki glavni stan, 3. maja 1915. Vzhodno bojišče. Na nadaljnjem zasledovanju proti Rigi bežičih Rusov smo uplenili včeraj štiri topove in štiri strojne puške in ujeli južno od Mitave zopet 1700 Rusov, tako da je narast-

lo število ujetnikov približno na 3200. Ruski napadi jugozahodno od Kalvarije so se izjalovili ob težkih izgubah za masprotnika. Rusi so bili vrženi preko Szaszupe in so pustili v naših rokah 330 ujetnikov. — Tudi severovzhodno od Skierniewic so doživeli Rusi težek poraz, pri čemer so razen velikega števila mrtvih izgubili še 100 ujetnikov.

Jugovzhodno bojišče. V navzočnosti višjega poveljnika, feldmaršala nadvojvode Friderika in pod vodstvom generalobersta pl. Mackensena so zavezniške čete včeraj posrditih bojih vso rusko fronto v zapadni Galiciji, od ogrske meje do izliva Dunajca v Vislo na mnogoštevilnih mestih prebile in povsod utisnile. Oni deli sovražnika, ki so zamogli ubežati, se hitro umikajo proti vzhodu, močno zasledovani od zavezniških čet. Trofej zmage še ni mogoče natančneje pregledati.

Vrhovno armadno vodstvo.

Berlin, 3. maja. (K. u.) Wolffov urad: Veliki glavni stan, 3. maja: Zapad. bojišče. V Flandriji smo včeraj, jugovzhodno od Yperna, zapadno od ceste Peelcappelle—Ypern, napadli z uspehom in zavzeli zaselje Fertuin, jugovzhodno od Saint Juliena. — V Champagni smo z uspešno razstrelitvijo min provzročili v sovražni postojanki med Souainom in Perthesom znatno škodo. — Med Mozo in Mozelo so se vršili včeraj le artiljerijski boji. — Na Hartmannsweilerkopfu so Francozi danes ponoči brezuspešno napadali našo postojanko na vrhu. — Včeraj je pri Hundingenu, zapadno od Saargemünda, pristalo neko francosko letalo. Oba letalca sta bila ujeta. — Nemško letalsko brodogradništvo je včeraj dozdevno z dobrim uspehom napadlo zrakoplovni hangar in kolodvor v Epinalu.

Vrhovno armadno vodstvo.

Pomorski boji.

Berlin, 3. maja. (Kor. ur.) Uradno se objavlja: Dne 1. maja popoldne je neki nemški podmorski čoln pri ladijskem svetilniku Gallopu potopil s torpednim strelom angleškega rušilca torpedovk »Rocruit«. Istega dne se je vršil v bližini ladijskega svetilnika Noordthinder boj med dvema nemškima predstražnima čolnoma in par angleškimi oboroženimi ribarskimi čolni, tekom katerega je bil en angleški ribarski čoln potopljen. V boj je posegla ena divizija angleških rušilcev torpedovk in se je končal z izgubo naših predstražnih čolnov. Glasom objave angleške admiralitete je bil večji del posadke rešen.

Namestnik šefa admiral. štaba: pl. Behnke.

London, 3. maja. (Kor. urad.) Admiraliteta poroča: Ribiški parnik »Kolumbia« je bil od dveh nemških torpedovk napaden in torpediran. Od posadke je bil en sam mož rešen od nekega drugega ribiškega parnika. Torpedovki ste bili nato zasledovani od divizije angleških rušilcev torpedovk, med njimi od ladij »Laporey«, »Leonidas«, »Lavfort« in »Lark«. Obe nemški torpedovki ste bili potopljeni tekom ene ure. Angleške ladje niso imele nobene izgube. Dva nemška oficirja in 44 mož je bilo rešenih in ujetih.

Kopenhagen, 3. maja. (Kor.) Glasom nekega poročila »National Tidende« iz Rotterdamja je vsa posadka ribiškega parnika »Kolumbia«, ki je štela 70 mož, utonila.

London, 3. maja. (Kor.) Reuterjev urad poroča: 4 oficirji in 21 mož rušilca torpedovk »Recruita« je rešil angleški ribiški parnik »Davi«.

Novo poročilo o zmagi. — 30.000 Rusov ujetih.

Dunaj, 4. maja. (Kor. urad.) Uradno se poroča: V zvestem edinstvu v vojni so si zvezne čete Nemčije in Avstro-Ogrske pri-

Podlistek.

Moji doživljaji v ruskem ujetništvu.

Objavil nadporočnik Ladislav pl. Janik huzarskega polka št. 13 v Streffleurjevem vojaškem listu z dne 10. aprila 1915.

(Dalje.)

Popolnoma nesrečen sem taval dalje, dokler nisem prišel do hiše, ki je imela vsa okna temna in s plahkami zadelana. Dolgo sem moral trkati, preden so mi odprli. Pa židovska družina, tamkaj stanujoča, me je nezaupno opazovala in me ni hotela sprejeti v stanovanje. Ogorčen in obupan si nisem vedel pomagati drugače, nego da sem jim povedal, kdo da sem in da so mi do zdaj še vedno in povsod pomagali židje, zlasti neki Vlah iz Siedlice. Takoj so postali prijazni in so se mi začeli opravičevati. Imeli so me prej za špijona. Hišni gospodar je bil brat pravkar imenovanega Vlaha! Kakšno naključje! Še dolgo sem govoril z njim; tudi on je služil pri vojaki kot četovodja. Svetovali so mi to in ono, pripovedovali o Rusih, kod se nahajajo in kje so njih čete. Posebno pa me je žid svaril pred Rusini, stanujočimi od Dukle tja do ogrske meje, pred njimi naj bom posebno oprezen in naj se ne izdam, kdo da sem.

Drugi dan sem korakal dalje zelo zgodaj. Bilo je mraz, da je rezalo do kosti. Med potjo sem videl mnogo infanterije, ob cesti so stali najraznovrstnejši topovi in mnogo trena je vozilo mimo. Večkrat so me ustavljali in vpraševali, kam da grem. Pripovedoval sem jim svojo pravljico in vselej pokazal svoje izkaze. Rusi so majali z glavami in so zatrjevali, da pri Barwynku ne pridem čez mejo. Vendar sem koračil dalje, da tvegam tudi to, kar se je videlo nemogoče. Kraja Tylawe ni bilo več. Stala je samo še cerkev in zadnji dve hiši, vse drugo je bil upepelil požar. Tukaj sem bil štiri kilometre od ogrske meje. Ker me je zeblo, sem stopil v eno teh hiš, da se ogrejem. Notri so bili ruski vojaki, ki so pili čaj. Rusin, lastnik one hiše, me je začel izpraševati, odkod prihajam in kam sem namenjen. Tudi Rusi so se začeli zame zanimati, so pristopili k meni in so mi pobrali iz malega omota kruh in slanino. V zameno pa so mi dali čaja in tobaka; potem so mi pripovedovali, da so na ogrski meji in da so tam tudi že težki topovi. Vse to mi je bil povedal že Vlah. Odsvetovali so mi, da bi šel dalje, ker me itak ne bodo pustili skozi. Tudi včeraj da so zaprli tri ljudi, ki so hoteli tam čez. Pokazal sem jim svoje papirje, pa so zatrjali, da mi bodo malo pomagali, ker se sedaj klati povsod dosti vohunov in zaradi mene ne bodo delali izjeme. Drugi Rusi so se hodili gret, potem so pa vsi skupaj odšli proti Barwynku.

Nisem mogel več dalje, rusinski kmet ni hotel prevzeti odgovornosti, da bi me povedel kje med gorovjem na ono stran. Odločil sem se torej, da prenočim tukaj in da se drugega dne kje v bližini skrijem ter počakam, kako se bodo reči razvile. Mislil sem, da bode to zame najbolje, ako se Rusi res umikajo. Če pa prodirajo dalje proti Ogrski, sem sklenil iti za njimi, najde se potem že prilika, da zbežim. Ruske čete so korakale po cesti. Posamezniki so prihajali v našo hišo, drugi so se razkropili po požganih hišah, da so iskali, kje bi bil skrit krompir. Hipoma se zasliši grozna eksplozija. Naša hiša se strese do temeljev. Že sem mislil, da zletimo v zrak. Zunaj je eksplodirala mina, ki so jo bili položili še naši. Vohuni so sicer svarili Ruse pred temi kraji, pa nekateri so vendar zašli tja. Eden je bil ubit, šest drugih ranjenih. Lačen sem se vlegel na peč. Tam je bilo vsaj toplo. Zvečer je prišlo k nam okoli 30 Rusov. Hoteli so tukaj prenočiti. Bili so lačni, njih uniforme raztrgane. Za kos kruha so se stepli, vsi pa so zabavljali čez vojsko. Potem so plegli, da bi spali. Eden izmed njih me je potegnil za noge s peči in je zlezal sam na moj prostor. Stisnil sem se v kot in tam prebil noč. Toda spat nisem mogel. Grozne misli so me mučile, a zraven sem bil zelo lačen. Izprevidel sem, da ne morem ostati tukaj in sem sklenil, da se vrnem v Duklo k svojemu dobremu Vlahu. Tako je minil prvi dan novega leta 1915. (Dalje prihodnjič.)

borile novo zmago. Močno utrjena sovražna bojna črta med Vislo in karpatskim glavnim pgorjem, ki so jo držali Rusi po naši zmagoviti bitki pri Limanovi v zapadni Galiciji, je bila v vsej svoji dolžini osvojena. V nadaljevanju napada so avstro-ogrške in nemške sile tudi včeraj na celi bojni črti pred očmi armadnega vrhovnega poveljnika feldmaršala nadvojvoda Friderika izvojevale nove uspehe, so nevzdržno prodrle dalje proti vzhodu in so pri tem iznova prisilile močne ruske sile, da so se hitro umaknile. Važnost celotnega uspeha se še niti približno ne dá pregledati. Število dosedaj ujetih je že preseglo 30.000 in se vsako uro zvišuje. V mnogoštevilnih osvojenih ruskih postojankah je bilo zaplenjenega brezštevilo veliko vojnega materijala. 22 topov in 64 strojnih pušk se nahaja pri prvem plenu.

Na vseh drugih frontah je položaj v celem neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Boj na morju.

Berlin, 4. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Dne 3. maja se je neko nemško pomorsko letalo v Severnem morju bojevalo z več angleškimi podmorskimi čolni. Letalo je metalo na čolne bombe in je enega potopilo. Podmorski čolni so obstreljevali letalo s topovi, ne da bi ga zadeli. Letalo se je vrnilo dobro ohranjeno.

Namestnik načelnika admiralnega štaba:
pl. Behnke.

Črnogorci.

Sarajevo, 3. maja. Celo zimo so si stale na meji okraja Foča nasproti naše in črnogorske sile, ne da bi bilo prišlo do kakega boja. Kakor se poroča »Hrvatskemu Dnevniku«, so zadnji čas začeli Črnogorci kopati strelne järke. Kakor se je dognalo, so Črnogorci večji del svojih čet odstranili z bojne črte. General Vukotić se je iz Plevlja podal v Cetinje, ker pripravljajo Albanci vpade na črnogorsko ozemlje.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič popolnoma zdrav.

Pariz, 3. maja. (Kor.) »Temps« poroča: Ruski veleposlanik demontira v polnem obsegu vest, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič obolel. Zdravstveno stanje velikega kneza je izvrstno.

Car v Odesi.

Sofija, 3. maja. O carjevem bivanju v Odesi poročajo tukajšnji listi: Pred mestom je bilo veliko pregledovanje čet, ki naj bi jih potem vkrcali na ladje. Osebe, ki so videle carja od blizu, pravijo, da je kazal veliko utrujenost in se je zelo postaral. Seveda so izvršili v Odesi velike varnostne odredbe. Vojakom so delili podobe svetnikov.

Italija.

Italijanski ministrski svet.

Rim, 3. maja. (Kor.) »Agenzia Stefani« objavlja sledeči razglas: Ob 9 in pol dopoldne se je sestel ministrski svet v palači Braschi k seji. Kolonijalni minister je naznanil poročila, ki jih je dobil o zadnjih vojaških dogodkih v Sirti. Na njegov predlog je ministrski svet sklenil pooblastiti ministra, da proklamira v slučaju potrebe v Tripolitanijski vojni stanje in je sklenil dalje, da se odpošljejo tjakaj potrebna ojačenja.

Minister za zunanje zadeve je poročal o mednarodnem položaju. Po razmotrivanju o političnem položaju je ministrski svet naglasil potrebo, da ne odide noben član kabineta iz Rima.

Boji v Tripolitanijski.

Rim, 3. maja. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča iz Tripolisa z dne 2. maja: V zjutranjem poročilu je polkovnik Miani naznanil, da se cenijo dne 29. aprila dobljene izgube sledeče: 18 mrtvih in pogrešanih oficirjev in okoli 200 mrtvih in pogrešanih belokožcev. Izgube na domačih vojaki tu niso vštete. Vsi ranjenci, skupno 409, od teh okoli 150 belih, so bili prepeljani na krov parnika »Letimbro« in odvedeni v Sirakuzo.

Rim, 2. maja. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča iz Tripolisa dne 1. maja: Polkovnik Miani, ki operira na področju Orfelija s tremi kolonami vseh treh vrst orožja in s šte-

vilnimi iregularnimi bandami, brzojavlja iz Svita tripolitanski vladí, da je v jutro dne 29. aprila napadel tabor vstašev Kasr Buadi južno od Sirta. Takoj ob začetku boja so bande nepričakovano prestopile na stran sovražnika. To je spravilo regularne čete v zelo nevaren položaj, iz katerega pa so se vendar, četudi s težkimi izgubami, osvobodile tako, da so hrabro boreč se dosegle fort Sirti.

Novi nabori za letnike 1878 do 1890, 1892, 1893 in 1894.

Dunaj, 3. maja. (Kor.) V dobi od 1. oktobra do 31. decembra 1914 izvedeni nabori letnikom 1878 do všteti 1890, 1892, 1893 in 1894 pripadajočih črnovojnih obvezancev so izkazali rezultate, iz katerih je razvidno, da se pri presoji sposobnosti ni uporabljalo povsod enako merilo. Nastopile so pri tem razlike, ki potrebujejo nujno izenačenja, da se tako, odgovarjajoč principu splošne brambne obveznosti, zasigura enakomerno postopanje z vsemi za orožje sposobnimi državljaní pri pritegnitvi k službi pod orožje in obrambi domovine.

Vojaška uprava je odredila radi tega nove nabore zgorajšnjim letnikom pripadajočih črnovojnih obvezancev, v kolikor iste v posameznih upravnih ozemljih rezultati prejšnjega nabora lahko ne utrpe.

K novemu naboru bodo morali priti v letih 1878—1890, 1892, 1893 in 1894 rojeni, ki točasno še ne služijo v skupni armadi, v vojni mornarici, v deželni brambi ali pri orožništvu, oziroma ne izvršujejo v črni vojski na podlagi njihove osebne črnovojniške obveznosti službe z orožjem, torej tudi oni, ki so bili pri prejšnjem naboru potrjeni k črnovojniški službi z orožjem, a so bili pri prezentiranju ali od takrat kot nesposobni odpuščeni.

Določila tozadevnega razglasa o izjemah glede priglasitve k naboru se od svoječasnih tozadevnih odredb bistveno razlikujejo, in sicer po značaju novih naborov, na drugi strani pa tudi po izkušnjah iz prejšnjih naborov.

Da se zadobi lažja podlaga za kontrolo priglaševanja, je bila sklenjena tokrat splošna zglasilna obveznost pri občini za naborne obvezance. Priporoča se, da se k tej zglasitvi prinese s seboj pri prejšnjem naboru dobljeni črnovojniški legitimacijski list. Kraj, kjer se mora posamezni naborni obvezanec podvreči od 25. maja do 15. junija 1915 vršečim se naborom, je redno bivališče dne 1. maja kot dneva izdaje vpoklicnega razglasa. Poznejše menjanje tozadevno ne izpremeni ničesar, vendar pa se samo mimoidoče bivališče par dni ne more smatrati kot bivališče v tem smislu.

Opustitev zglasitve pri občini bivališča za zapis bodo politične oblasti strogo kaznovale.

Glede ugodnosti, vprašanj enoletno-prostovoljnega znamenja, vstopa v oboroženo silo kot enoletni prostovoljec veljajo enaka določila kakor pri prejšnjih naborih.

Tudi istim letnikom pripadajoči, v evidenci druge rezerve služboobvezni bosensko-hercegovinski deželani, ki se mude v Avstriji, so pod istimi pogoji, in sicer pri c. in kr. dopolnilnih okrajnih poveljstvih njihovega bivališča podvrženi novemu naboru in se morajo do 15. maja 1915 zglasiti pri občinah, kjer prebivajo.

Vsled izvedbe novih naborov se pritegnitev vsled pred kratkim napovedanih izprememb črnovojnega zakona novo sestavljenih črnovojniških kategorij odlaga.

Velika naloga kmetijstva v sedanji dobi in nje izvršitev.

Vojska je pokazala, da je in ostane kmet reditelj vseh ostalih stanov in da on varuje v najtežjem času celokupni narod pred gladom. Kako bi pač danes izgledalo pri nas in povsod, če bi imeli sicer blagajne polne zlata, na tisoče in stotisoče malih in velikih delavnic vsemogočih strok, tovarn in mest, polnih ljudstva; a ne imeli bi — kmetov, teh potrpežljivih, požrtvovalnih, skromnih oračev, ki nam preskrbljujejo naš vsakdanji kruh! Kako bi izgledalo v družinah delavcev in meščanov, če

bi ljudstvo na deželi opustilo plug in hlev in se oprijelo lahekjšega, pripravnejšega in dobičkanosnejšega dela, katero nudi mestno življenje tudi najzadnejšemu cestnemu pometaču.

Vojska je opomnila »gospôdo«, kako malenkostna je brez — kmeta. Zastonj je bahanje raznih širokoustnežev. Ko bi kmet izpregel, izginila bi vsa ta velikost in to gospodarstvo teh nespametnih ljudi kot pena in ne preostajalo bi jim drugega kakor da gre do vsi ti »nezaposleni« na deželo učiti se kmetovati.

Ravno v najhujši dobi, ko se mora napanjati vse sile, smo se zopet prepričali, da je ravno kmet oni najvažnejši zaklad, na katerem sloni cela stavba urejene človeške družbe, in čim zdravejši, močnejši in trdnejši je ta zaklad, tem varnejša je ostala stavba, kateri pravimo narod in država.

To posebno poslanstvo kmetijstva pa zahteva, da bi se zavedale tudi vse druge vrste prebivalstva, da se kmet ne more s čim drugim nadomestiti in nam nalaga vsem dolžnost, da bi kmetom pomagali pri vsem, mu omogočili in olajšali delo, katero kmet vrši v službi celega naroda, cele države kot rednik ljudske družbe. Dolžnost sebeohranitve je, da damo kmetu vse, kar potrebuje za izvršitev svojega poslanstva, da si obdržimo kmetstvo za vsa dela, s katerimi se nam zagotovi žetev in s to tudi nadaljnja preživljava.

Vse naredbe, nasveti, namigljaji in mogoče tudi strogi ukazi ostanejo samo prazen glas, če ne bode na deželi tudi teh, ki bi te tudi primerno izvedli. A s tem smo se dotaknili jako kočljivega vprašanja: Kdo naj opravi vse to težko delo, ki zahteva stotere izkušnosti in vaje, če ne bode oračev, to je vseh teh, ki naj bi izvršili in nam zagotovili vso setev in prihodnjo žetev.

»To naj stori občina« — slišim nasvetovati modrece. A kdo je ta občina? Ali ni to zopet skupina teh oračev? Kmetstvo delo je vedno odvisno od vremena in letnega časa. Navezano je na gotov čas in se ga ne more ne podaljšati, ne odložiti na poznejši čas. Kmetstvo delo ima torej za izvršitev omejen čas. Na drugi strani se pa more določeno delo samo z določenimi del. močmi v gotovem času izvršiti in čez to mero ne more nikdo. K temu je potreba tudi razumevanja in dovršenosti. Poleg drugih od človeške volje neodvisnih činiteljev, kakor lepo vreme itd., je potreba še strojnih in živalskih sil. Kakor hitro kateri teh pogojev manjka, dela ni mogoče dovršiti, pa če bi tudi kmet napel v navdušeni požrtvovalnosti vse svoje sile do skrajnih mej. Njegova delavnost je žalibog omejena z vremenom, podnebjem, kakovostjo polja in mero telesnih sil, katerih se ne more prekoračiti.

Iz tega sledi, da se od kmeta ne more več zahtevati kakor zmore pod danimi pogoji in da more občina pri največji požrtvovalnosti nujno delo samo do tiste mere dovršiti, kot ji to dovoljujejo domače ali tuje delavne sile, katere ima pri roki. Radi tega, če ni v občini delavnih moči in pa priprege, so zastonj vsi nasveti, dà, celo ostri ukazí ne morejo odstraniti teh nepremagljivih ovir. Če se hoče zagotoviti vsem potrebna mera kruha, se mora kmetu pustiti toliko delavne sile in priprege, kolikor je neizogibno potrebuje, da se poljsko delo v določenem času in dobro opravi. Radi tega popolnoma upravičeno piše »Wiener Landw. Zeitung« v št. 15. t. l. doslovno:

»Kakor se sliši, namerava vojaška uprava dovoliti dopust samo takim v vojni se nahajajočim posestnikom, ki so bili pozvani k vojnim delom (straženju železnic, postrežbi v bolnišnicah) in je dopust za take, ki so na bojnem polju, izločen. Vsak tovarnar, ki dela za erar, dobi svoje ljudi, ravnotako so tudi za poštno službo mnoge odpustili; samo pri poljedelstvu imajo težkoče. Ali ni tudi kmet ravno tako važen zalagatelj države kot tovarnar? Od kmeta se pač zahteva več dela kot prejšnja leta. Toda kako naj kmet vse to delo dovrši, ko ima pa sedaj veliko manj delavnih sil na razpolago kot prejšnja leta z manjšim delom? In če se ne bi moglo obdelati vse žitno polje, odkod naj jemlje kmet, ta najvažnejši zalagatelj s kruhom, žito?«

Kmetje za svoje prenaporno delo niti posebnih taks ne zahtevajo, niti si ne dovo-

ljubejo kakih olajšav na račun drugih. Toda če morajo že pridelati potrebno množino živil, je edino, kar zahtevajo, da se jim to delo vsaj omogoči, da se jim pustijo potrebne delavne sile, priprave in pripomočki.

Je pač v prospeh vseh, da se kmetom omogoči obdelovanje polja in tako zasigura prihodnji poljski pridelek; a k temu je treba, da bi se kmetom dalo dopust za ves čas najpotrebnejšega dela, katero pač ni mogoče na drug način nadomestiti.

Hočemo li imeti vsega dovolj tudi v dobi, ko je tujina izdala nečloveško geslo: »Izstradajmo jih!« — se moramo braniti v prvi vrsti s tem, da doma vse najpotrebnejše obdelamo in zasiguramo. Toda to brez osebne sodelovanja posameznih kmetovalcev pri nas ni mogoče.

Kdor tega ne razume ali pa noče razumeti, naj se pride sam prepričati na kmete!

Dnevne novice in dopisi.

Dobrodelen čin. Prezvzvišeni knez in škof dr. Adam Heftler je izročil soprogi g. deželnega predsednika, grofici Mariji Lodran Laterano za vojnodobrodelnost namene, zlasti za koroški pomožni sklad za vdove in sirote, za Rdeči križ itd. 1000 kron.

Vojaški dopusti za vigredno obdelovanje polja. Zadnji čas dobivajo na bojišču nahajajoči se vojaki od svojcev pisma, v katerih jih pozivajo, da prosijo za dopust za pomladansko obdelovanje polja. Iz tega bi se dalo sklepati, da so bila navodila političnih okrajnih oblasti o vojaških dopustih za vigredno setev od interesiranega prebivalstva čestokrat napačno umevana. Opozarja se, da moštvo od armade na bojišču sploh ni mogoče dati dopusta; zavoljo tega so tudi tozadevne prošnje brez pomena. Za obdelovanje polja vojakov, ki so na bojišču, je preskrbljeno na drug način, zlasti z dolžnostmi, ki se nalagajo v tem oziru občinam. Dopusti za obdelovanje, in sicer za najdalje 14 dni, se morejo dovoliti, v kolikor dopuščajo to vojaški interesi, le moštvo, ki pripada kmetskemu stanu in ki služi za bojiščem pri vojaških formacijah, nadomestnih krdelih, zavodih itd. Dopusti te vrste se morejo izprositi ali od prosilcev za dopust ustmeno pri predpostavljene poveljništvu, ali pa od svojcev potom političnih okrajnih oblasti. Na prošnje za dopust, vložene naravnost pri domobranskem ministrstvu, se je mogoče ravnati malo ozirati, kakor na prošnje za dopust za vojake, ki se nahajajo pri armadi na bojišču.

G. dr. Rok Jesenko poroča, da se nahaja kot ruski ujetnik v Skobelovu v Srednji Aziji. Dopisnica, pisana 27. januarja, je dospela na svoje mesto šele 3. majnika.

Dva ruska begunca v Celovcu. Dne 4. t. m. ponoči ob treh je straža prišla v Celovcu na Šentvidskem območju dva ruska vojaka, ki sta pobegnila iz tabora ujetnikov v Knittelfeldu na Štajerskem. Pri zaslišanju sta izpovedala tolmaču g. ravnatelju v pok. Franzu, da sta četovodja Peter Vasiljev Volkov pri 177. polku, v civilu geometerski risar, in Fedor Andrejevič Šlarov, poddesetnik pri 181. polku, v civilu trgovec. Pobegnili sta 24. aprila. Poslali so ju nazaj v Knittelfeld.

Fix Harras, znani policijski pes redarja Knapa iz Št. Vida, je postal pravi strah za tatove in zločince. Pred nekaj dnevi je bilo zdravniku dr. Mareschu v stari deželni hišnici v Celovcu ukradenih 60 kron. Fix Harras, umna živalica, je izsledil tatu v gostilni »Zur Alm« v osebi nekega Pichlerja, ki je menda tudi v Št. Petru pri Celovcu nekaj izmaknil. Ko je bil aretiran, se je med potjo izmuznil, pa Fix Harras je stekel takoj za njim in ga podrl na tla.

Dva nevarna vlomilca prijeta. Iz Pliberka nam poročajo: Dekli Katarini Sedej, ki služi tukaj v neki gostilni, je bilo iz zaprtega kovčka ukradenih šestdeset kron. K sreči je tat prezrl hranilno knjižico na 700 kron, v kateri je bilo v gotovini shranjenih 170 kron v bankovcih. V gostilni sta prenočevala dva vandrovca, ki sta jo zjutraj hitro popihnila in se odpeljala proti Mariboru. Zato sta bila na sumu. V Mariboru ju je že čakala brzojavno obveščena policija in je že čakala brzojavno obveščena policija in ju izročila oblasti. Tička sta tovariša v Beljaku aretiranega vlomilca Madriana, s kaljaku aretiranega vlomilca Petru Me-

štrovicu v Celovcu in pri soprogi nekega inženirja v Beljaku ter se imenujeta Janez Hommer, natakak, in Adolf Lazar, natakak. Ljudi pa zopet svarimo: Ne shranjujte v vojnem času doma denarja! S tem se oškodujete za obresti in spravljate denar v nevarnost, da vam zgori ali vam ga pa ukradejo.

Odlikovani vojaki 4. dpp. Srebrno hrabrostno kolajno 1. razreda so dobili naredniki Pavel Pongrac, Franc Herka, Artur Gunkel, korporal Janez Hoffmann, pešca Ferdo Feichter in Jakob Rossmann; srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda so dobili narednik Janez Černošek, korporala Franc Fercher, Janez Handl, pešci Valentin Dreier, Šimen Steiner, Imre Forrey, Ivan Torcar, Ivan Druml, Janez Marko, Urban Letonja in Albert Striedinger.

Tudi 42-cm možnarji — avstrijski izdelak. Izprva se je poročalo, da je 42-cm možnarje izdelala Kruppova tovarna na Nemškem. Na občnem zboru Skodovih tvornic se je pa poročalo, da je tvornica že 17. julija 1912 izdelovala 42-cm možnarje; prve 30*5cm pa oktobra 1910. Torej nas Avstrijec pred nobeno drugo državo ni treba biti sram!

Osebnizpremembe v vojski. V položaj »izven službe« je prestavljen Josip Rapoc, poročnik 97. pp. Cesar je dovolil linijskemu ladijskemu zdravniku dr. Rudolfu Kobal, da sme nositi kraljevi pruski kronski red III. vrste. V položaj »izven službe« so prestavljeni poročnik 26. dom. p. Pasko Vizin, stotnik Alojzij Poljanec in nadporočnik Avrelj Metlikovitz.

Pozdrave pošilja »Miru« in njegovemu uredništvu g. Ivan Sluga od stražnega bataljona v Trstu, ki se zahvaljuje za pošiljanje lista. Pozdrave tudi od nas!

Pisma z bojišča. P. A. piše našemu uredniku: »Vašo kartico prejel. Hvala! Mogoče, da zdaj prejmete pismo, če še prvega niste prejeli. Meni gre prav dobro! Rodoljubne pozdrave! Vam vdani Poldej.« Dosedaj pa naš urednik ni prejel ne prvega, ne drugega pisma.

Pogreša se Jožef Penko že dve leti. Njegova žena Jožefa Penko, Zarečje 18, pošta Trnovo, Notranjsko, že dolgo poizveduje po njem. Kdor kaj več vé, naj sporoči žalujoči ženi.

Slovenska županstva so v prvi vrsti poklicana, da namene »Slovenske Straže«, ki jih ima s svojo veliko loterije, podpro v kolikor mogoče največji meri. Upamo, da vsak slovenski občinski svetovalec, ki bo te vrstice bral, takoj v svoji občini vse potrebno ukrene, da bo njegova občina se v prvi vrsti zablížčala med onimi, ki razumejo sedanji položaj.

Da se ubranimo lakote. Izkušen kmetovojak nam piše: Spomladna setev je deloma končana in mi, ki smo dobili za to štirinajstdnevne dopuste (nekateri manj), se vračamo zopet k svojim vojaškim oddelkom. Ker je bilo vreme še precej ugodno, nam je večinom bilo mogoče dopuste dobro izrabiti in smo vsaj najnujnejša dela na polju dovršili in če ljubi Bog svoj blagoslov dá in naša polja vsega hudega obvaruje, se nam lakote ni treba bati. Da pa delo na polju s setvijo ni končano, to pač vé vsak, kdor kmetska dela le količkaj pozna; posebno ženskam je treba še pridnih rok, ki morajo potem, ko so iztrebile travnike in deteljišče, polja pridno okopavati, trebiti plevel, saditi peso in zelnike itd. Moški pa morajo v gozd, da napravijo drv in stelje. Vsak vé, da če stelje ni, tudi gnoja ni, brez gnoja pa je delo na polju zastoj, vsaj po naši okolici velja rek: Ne sej, če gnoja nimaš. In letos, ko moštva skoro doma več ni, bodo morale tudi to dovršiti povečini ženske, seveda kolikor bo pač sploh v njih moči. Glavno delo na polju se prične zopet meseca junija, ki traja potem brez prenehanja do pozne jeseni. Zastoj je setev in ves trud, če potem ni potrebnih moči, ki bi mogle pridelke spravljati pravočasno s polja. Tu ne pride samo žito v poštev, ampak tudi vsa krma za živino, setev ajde, repe itd. In ko smo bili v mirnem času, tedaj še vsi doma, kako smo morali hiteti od zore do mraka, in vsi, otroci in starčki, žene in moške, in niti ure nihče ni smel zamuditi, da se je vršilo vse o pravem času. In če bo vojska še vse poletje trajala, je pač v interesu države, da za to poklicana oblast tudi v zanaprej po-

sveti kmetijstvu vso skrb, da se bo moglo delo na polju v kolikor pač največ mogoče pravočasno izvršiti. Kjer so velika posestva in bolj blizu mest ali pa vsaj velike vasi, se bodo pač dali za taka poljska dela ujetniki uporabljati. Ali po raztresenih malih kmetijah, katerih je po Koroškem zelo veliko, mislimo, da več kot polovica, ujetniki ne pridejo v poštev. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi se na take posestnike-vojake posebno gledalo in bi se jim podeljevali v poletnem času, kar največ razmere dopuščajo, ne samo enkrat štirinajst dni, ampak po večkrat več ali manj dopusti, vsaj tedaj, kadar nujnejša dela to zahtevajo. Le tako bi se mogla tudi po manjših kmetijah tudi najnujnejša dela v glavnem dovršiti.

Slovenska častnika odlikovana od nemškega cesarja z železnim križem. Polkovnik g. Friderik Širca, brat žalskega župana g. Josipa Širca, je odlikovan od nemškega cesarja z železnim križem. Gospod Širca se je na čelu svojega topničarskega polka ponovno odlikoval na raznih bojiščih in mu je naš cesar že tekom vojne podelil red železne krone. Gospod polkovnik Širca je menda prvi slovenski častnik, ki je dobil nemški železni križ. G. Širca je v slovenskih glasbenih krogih po imenu Risto Savin na glas kot izboren skladatelj. Cesar Viljem je odlikoval z železnim križem tudi ljubljanskega rojaka majorja Milana viteza Bleiweisa Trsteniškega, generalštabnega načelnika przemyslske domobranske divizije. Vitez Bleiweis se bori sedaj v Karpatih.

Pregledovanje drugega črnovojniškega poziva. Kakor javlja »N. Wr. Tagblatt«, bo objavljen zakon o drugem črnovojniškem pozivu v najkrajšem času. Pregledovanje za črnovojnike drugega poziva (17letne in 43-do 50-letne) se bo vršilo v mesecih juniju in avgustu. Za sposobne spoznani bodo poklicani pod orožje koncem avgusta, oziroma začetkom septembra. Starejši letniki se bodo uporabljali za lokalne službe, v nadomeščenje onih čet, ki odidejo na fronto.

Opozarjamo, da loterija »Slovenske Straže« ni v nobeni zvezi s srečkami »Srečkovega zastopstva v Ljubljani«. Srečke »Slovenske Straže« se naročajo edino le v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. — »Slovenska Straža«.

Iz ogrskega državnega zbornice. Zadnje razprave v ogrskem državnem zboru se je udeležil tudi slovaški poslanec Ferdinand Juriga. »Slovenský Denník« z dne 29. m. m. je objavil ta govor po stenografičnem zapisniku. Juriga je govoril o žrtvah, ki jih v sedanji vojni doprinaša slovaški narod za skupno monarhijo in za ogrsko domovino in je dejal, da zaslužijo Slovaki, da se jim to povrne. Ko je Juriga končal, je predsednik izjavil: Slavna zbornica! Nisem hotel prekiniti govora gospoda poslanca, toda da bi ne nastala nesporazumljenja, sem prisiljen omeniti, da se je gospod poslanec, če sem ga prav razumel, nekolikokrat imenoval poslanca slovaškega naroda. Dovoljujem si konstatirati, da so v tej zbornici razen hrvatskih poslancev samo ogrski (magyarški) poslanci. (Klici: Tako je!)

En mesec še in vršilo se bo žrebanje velike loterije »Slovenske Straže«, namenjene ubogim slovenskim otrokom, našim invalidom in vdovam padlih junakov. **Koga, ki ima srce za dom in ljudstvo, bi ta plemeniti namen ne dvignil, da ne bi pomagal razpečati kolikor mogoče veliko srečk. — Žrebanje se vrši že dne 31. maja.** — Že prva loterija »Slovenske Straže« je pokazala, da »Slovenska Straža« z dobitki ne dela praznih obljub, in tako bo tudi to pot na razpolago nad 1700 dragocenih dobitkov v skupni vrednosti 20.000 K. Hitite torej kupovat in naročati te srečke, katerih ves čisti dobiček ostane na korist našemu ljudstvu.

Novo vojno posojilo. Pri ravnateljstvu poštne hranilnice je bilo posvetovanje glede novega vojnega posojila.

Bolgarski kralj Ferdinand zopet sprejet v katoliško Cerkev. Oficijno glasilo Vatikana, rimski »Osservatore Romano«, je prineslo poročilo, da je bolgarski kralj Ferdinand letos zopet prejel katoliško velikonč-

Steckenpferd- lilijnomlečnato milo

slej ko prej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Vsakdanja priznalna pisma. Po 1 K se dobiva povsod.

no obhajilo. Kralj Ferdinand je bil svoj čas izobčen iz katoliške Cerkve, ker je dal svojega sina prestolonaslednika Borisa pravoslavno krstiti. Ker je bil kralj sedaj zopet pri obhajilu, je seveda brez dvoma, da je izobčenje preklicano. Nemški listi pravijo, da ima neki nemški misijonar v Sofiji največjo zaslugo na tem. Kralj je torej katoliške vere, kraljica — princezinja Reuss — je protestantka, prestolonaslednik je pravoslaven.

Medgorje. (Vojakova smrt v tujini.) Vsled bolezni, nakopane si na bojišču, je umrl že 24. septembra 1914 v Olovcu na Moravskem Valentin Bošnjak, po domače Humičev v Običah. Cel čas nihče ni vedel nič o njem, sedaj šele je prišlo uradno poročilo. Rajni je bil veselega značaja in povsod priljubljen; po poklicu je bil godec. Bil je rojen leta 1880. Zapušča mlado ženo in dvoje ljubkih, poldrugo leto starih deklic (dvojčk). S. m. v. l.

Grabštanj. Zanesljiva zasebna vest poroča, da je bil v Karpatih dne 15. februarja ranjen Henrik Astaj, po domače Habnerjev v Grabštanju, in je čez noč umrl. Bil je star 20 let, priden in prikupljiv dečko. Slaven spomin junaku! — Tudi je bil ranjen v februarju Karel Puašunder v Zablahah. Dobil je kroglo v trebuh. Po preteku dveh mesecev pa je podlegel težki rani. Umrl je v Celju na Štajerskem v soboto 1. maja. Pogreb se je vršil dne 3. maja v Celju. Star je bil 21 let. — Naj počiva v miru!

Šmarjeta pri Velikovcu. Smrt se letos v naši župniji prav pogosto oglašja. Med drugimi smo pokopali Janeza Resch, 78-letnega očeta sedanjega župana Jakoba Resch, po domače Breznika na Brankovcu. — Po dolgoletni bolezni (mrtvoudu), ki jo je prav vdano prenašal, je umrl 13. marca Jakob Müller, po domače stari Morn, nekdanji dolgoletni župan važenberške občine, skrben kot župan in gospodar in veren mož. Odlikovan je bil od cesarja z zaslužnim križem. — Prav bridko nam je bilo pri srcu, ko smo v nedeljo 2. maja položali v grob Katarino Kuhling, po domače Havžarce v Štriholčah, mlado zakonsko ženo našega vrlega somišljenika g. Ivana Kuhling. Še pred par leti se je vneto udeleževala našega društvenega delovanja, goreča za probujo naroda in posebno naše mladine. Bila je vrla kristjana in blaga, plemenita žena in mati. Dolgotrajna sušica je storila konec njenemu mlademu življenju. Bog ji bodi plačnik in tolaži njenega žalostnega moža! — Naj počivajo v miru!

Najnovejša poročila.

VESELA POROČILA.

Dunaj, 5. maja. Vojni poročevalci brzojavljajo:

Naša težka artiljerija, kateri se imamo brezdvomno zahvaliti za zmago, nadalje obstreljuje ruske postojanke in pripravlja nadaljnje pehotne napade.

Rusi — obkoljeni.

Na višinah razvodja Wisloke in Dunajca se zdi, da se je obkolitev Rusov posrečila.

Ogromne častniške izgube Rusov.

Ruske izgube na častnikih so strašne. Pri neki diviziji so padli vsi generali in štabni častniki.

Odločilen udarec.

Boj se pričinja razširjati na karpatski fronti. Zahodnogališka bitka se bliža k za vojsko odločilnemu udarcu, ki bo kmalu večji del dosežaj v gorovju vezanih bojnih sil zaveznikov oprostil, da bodo lahko z njimi razpolagali drugod.

Ruski vojaki v civilnih oblekah.

Ruski ujetniki, ki so večinoma v civilnih oblekah z vojaško čepico, so izjavili, da v ruski armadi že več tednov vlada pomanjkanje oskrbe.

Karpatska armada prodira.

Pri Gorlicah napravljena luknja učinkuje na ostalih frontah. Del naše sosednje karpatske armade je pričel prodirati.

AVSTRIJSKO VOJNO POROČILO.

Rusko umikanje iz Ogrske. — Rusi premagani na 150 kilometrov dolgi črti.

Dunaj, 5. maja. (C. kr. koresp. urad.) Uradno se razglša ob 5. uri popoldne: Učinek zmage se je pričel kazati. Ruska bojna črta v Beskidih Zboro—Sztropko—Lupkov je postala nevdržljiva. Ker zmagovite zvezne vojne sile med trajno uspešnimi boji z zahoda proti krajema Jaslo in Zmigrod prodirajo naprej, se nahaja sovražnik v zahodnem odseku bojne črte v Karpatih od danes zjutraj v popolnem umikanju iz Ogrske; zasedujejo ga naše in nemške čete. Rusi so torej premagani v približno 150 kilometrov dolgi bojni črti in prisiljeni na umikanje z najtežjimi izgubami. — Ostali položaj je splošno neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NAŠ USPEH VEDNO VEČJI!

Dunaj, 5. maja. C. kr. kor. urad poroča iz vojnega tiskovnega urada: Uspeh zmage v zahodni Galiciji je veliko večji, kakor se je moglo presoditi prvi trenutek, ker je zdaj že velik del ruske bojne črte v Karpatih potegnjen v umikanje sovražnika. O trofejah zmage se ne bo mogel dobiti z ozirom na razsežnost prostora, ki pride v poštev, še več dni pregled. Tako v zahodno Galicijo kakor tudi v Beskide dohajajo neprestano ujetniki, a iz razumljivih razlogov je čisto nemogoče, da bi se njih število zanesljivo dognalo. Kar se torej z zasebne strani o tem razširja v javnosti, temelji le na poljubni cenitvi, ki ji manjka realnega temelja. V uradnih razglasih se razglasi vselej le stanje tistih vojnih ujetnikov, ki jih dejansko izroče v ozadju se nahajajočim zbiralnim postajam, kadar jih prevzamejo v lastno oskrbo. Končna vsota bo vsekakor zelo velika.

60 KILOMETROV RUSKE KARPATSKE FRONTE PREDRTE. — BOROVIČ ZASLEDUJE RUSE. — VELIKI RUSKI DELI ODREZANI.

Dunaj, 6. maja. Vojni poročevalci brzojavljajo: Armadama generalov Mackense na in Borooviča se je posrečilo okoli 60 km ruske karpatske fronte razbiti. Povsod se izkazuje velika premoč našega z novimi konstrukcijami zboljšane artiljerijskega materijala. Ruske postojanke pri Tarnovu obstreljujejo tudi 42 cm topovi. Vse kaže, da bodo Rusi kmalu zapustili Tarnov. — Prodiranje se vrši brez odmora naprej. Boroovičeva armada ostro zasleduje umikajoče se Ruse. Došla bo kmalu v Duklo. Veliki ruski deli na duklanski fronti so odrezani. — Ruska fronta od Zborove čez Duklo do sedla Lupkov se umika.

RUSKO PRIZNANJE.

Amsterdam, 6. maja. Cenzurirana »Novoje Vremja« poroča, da so Rusi umaknili svojo fronto v jugozapadni Galiciji.

NEMŠKO PRODİRANJE V SEVERO-ZAHODNI RUSIJI.

Berlin, 4. maja. Veliki glavni stan: Število pri zasledovanju proti Mitavi ujetih Rusov se je zvišalo na nad 4000.

Novi ruski napadi jugozahodno od Kalvarije so bili odbiti. Ujeli smo 176 Rusov.

Pravtako so se izjalovili ruski napadi jugovzhodno od Avgustova s težkimi izgubami za sovražnika, ki je tam poleg ujetih 4 častnikov izgubil 420 mož in 2 strojni puški.

Tudi pri Jedwabnu, severovzhodno od Lomze, je bil odbit ruski ponočni napad.

Najvišje vojno vodstvo.

NEMCI PRED LIBAVO. — NEMŠKI LETALCI NAD RIGO.

Berlin, 6. maja. Nemška artiljerija je došla pred Libavo. Nemški letalci poizvedujejo nad Rigo.

Velika vsota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja:

Srečkovno zastopstvo 17, Ljubljana.

Franc Siebert, trgovina mila in sveč, Celovec, Stauderhaus, priporoča svojo bogato zalogo voščenih in stearinskih sveč, stenj in olje za večno luč, kadilo, oglje za kadihnice itd. Razpošilja se na zunaj.

Prošnja!

V krajih, kjer so nastanjeni begunci iz Galicije, se v ljudojno prosijo, ako biva med njimi Sarafena Bodnar z otroki, doma iz Čabarufke, p. Hušatom v Galiciji — naj blag. naznanijo podpisane, kateri tem potom poizvedujejo za ženo in otroki, kateri so bežali v prvih dneh avgusta neznanu kam. — Tanas Bodnar, 24 cm Mörserbatterie 1/4 R. Oblt. Kaldini — Feldpost 170.

Hranilnica in posojilnica v Podravljah

r. z. z. n. z.

priredi svoj

redni občni zbor

na binkoštni ponedeljek dne 24. maja 1915, ob 3 popoldne, pri Vošperniku v Podravljah

s sledečim sporedom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, dobro blago in poceni. Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in štole zelo ceno. v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2.— do K 2.80, kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3.80, K 4.—, K 4.80.

Rožaste svetilke za večno luč za patentovani stenj.

Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da bode stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine

Jožefovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhane, kisline proste in neobtežena svile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikalle, tudi Hladnikove.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.